

Detaljplan för kvarteret Nysätra stadsdelen Skärsätra

Naturskyddsföreningen Lidingö motsäger sig den exploatering som föreslås för kvarteret Nysätra, stadsdelen Skärsätra

1 Riksintresse för naturminnesvård

Strandsiluetten ingår i ett område av riksintresse för naturminnesvården (inloppet till Stockholm). Ett genomförande av den föreslagna detaljplanen skulle kraftigt störa landskapsbilden på kusträckan mellan AGA och Mölna brygga och innebär en påtaglig miljöpåverkan.

2. Närhet till Kappsta naturreservat

Kappsta naturreservat kommer att påverkas negativt av en exploatering.

Liksom i Kappsta finns i Nysätraområdet en intressant flora med en blandning av vilda växter och en förvildad flora med ursprung från förra sekelskiftet.

Torbjörn Peterson, biolog som arbetar med att färdigställa en Lidingöflora, har vid ett kort besök noterat följande arter i Nysätra; jätterams (*Polygonatum multiflorum*), gulsippa (*Anemone ranunculoides*), samt dess hybrid med vitsippan - svavelsippa. gultall (*Pinus ponderosa*), ett över 100 år gammalt pampigt träd, hundtandslilja (*Erythronium dens-canis*), alpsockblomma (*Epimedium alpinum*), det bredbladiga skogsgräset hässlebrodd (*Milium effusum*), samt både ungersk blåsippa (*Anemone transsylvanica*) och vanligt blåsippa (*Anemone hepatica*). En kraftig Häggmispel (*Prunus mahaleb*) skattade åt förgängelsen när huset brann ned. Där finns också vallmo, julros och ytterligare kulturväxter ej närmare granskade, samt givetvis en hel del vilda växter. Naturskyddsföreningen kräver att en florainventering ska ingå i den MKB som måste utföras. Den kan starta tidig vår och fortsätta under hela växtsäsongen.

Tyvärr går inte detta att genomföra förrän tidigast om några månader. Av de förvildade kulturväxterna är hundtandslilja unik för Lidingö (och extremt sällsynt i Uppland), liksom en art av höstblommande krokus – *Crocus nudiflorus* – som har en yttlig likhet med saffranskrokus. Andra sällsynta arter är julros, jätterams, ungersk blåsippa och alpsockblomma, *Crocus nudiflorus* inte bara är ny för Lidingö, den är även ny för Uppland som vildväxande kulturväxt och är inte upptagen i den nyligen utkomna Upplands Flora. Den är överhuvudtaget ytterst sällsynt i Sverige och i riksmuseets herbarium endast känd från Södermanland och Östergötland. Unika för Lidingö i det aktuella området är gultall, häggmispel (utrotad), hybriden vitsippa x gulsippa, hundtandslilja, ungersk blåsippa och knölsippa (*Anemone apennina*).

I området finns även flera äldre träd med ett antal rödlistade arter. Nysätra-Boghammar-området utgör i praktiken en del av Kappstas unika natur- och kulturmiljö och en exploatering skulle förminska värdet och motståndskraften hos naturreservatet. Nysätra är en viktig spridningskorridor. Många av de arter som trivs i mulm i gamla träd har dålig spridningsförmåga. Hellre än att försvaga eklandskapet borde det förstärkas. Det som är unikt för Lidingö är bland annat förekomsten av gammal ek.

3. Dalénum

Utbyggnaden av Dalénum med ca 1000 nya lägenheter gör att slitaget på den känsliga natur som finns både i Kappsta och Ekbacken kommer att öka. Att bebygga Kappsta även på den östra sidan skulle ytterligare öka pressen på naturreservatets ekosystem.

4. Djurgården – Fjäderholmarna – Ekbacken – Kappsta – Mölna -Kottla

De gamla ekarna på Lidingö är rester av det månghundraåriga eklandskapet som bredde ut sig över Stockholm och som hänger samman med Bogesundlandet i norr och med Djurgården/Ekoparken i syd. Nysätra – Kappsta – Ekbacken utgör en del av detta område och hyser arter som är hotade och missgynnade. Att de stora ekarna inom området kommer att bevaras efter en utbyggnad av Nysätra anser Naturskyddsföreningen inte särskilt troligt. Det finns en tendens bland dem som bor strandnära att ta bort träd som skymmer utsikten

5. Miljökonsekvensbeskrivning

I samrådshandlingen bedöms detaljplanen inte medföra sådan betydande miljöpåverkan som fordrar en miljökonsekvensbeskrivning. En studie har genomförts i området då man påträffat rödlistade arter. På grund av tidsbrist satt fällorna endast uppe under tiden 2/6 – 27/7 och tömdes två gånger. I studiens resultat skrivs att det troligtvis påverkats av kort inventeringstid och kallt, regnigt väder. De arter som påträffats indikerar dock att naturmiljön i Nysätra har höga värden. Därutöver saknas studier på fågelliv, fladdermöss och övrigt växt- och djurliv. Naturskyddsföreningen anser att planförslaget innebär en så betydande miljöpåverkan att en omfattande miljökonsekvensbeskrivning med grundliga inventeringar ska upprättas.

Det tycks som om kommunledningen på Lidingö anser att alla grönytor som inte omfattas av naturreservat ska bebyggas – d.v.s. man bygger ända fram till gränsen för naturreservaten. Det gäller bl.a. runt Kappsta där marken successivt tas i anspråk. Området kring villa Ekbacken, bebyggs under 2010-2011 . Man måste se kulturlandskapet som en helhet, istället för att genomföra den fragmentering som planeras.

I planförslaget kan accepteras ett uppförande av nytt hus som ersätter det som brunnit ned. För övrigt bör marken bibehållas i det skick som det är i dag med ekar och lundvegetation. De ovanliga förvildade kulturväxter växter som finns på tomten kräver en specialiserad skötsel och måste få ett tydligt skydd.

Helena Klangemo
Vice ordförande Naturskyddsföreningen Lidingö